

**สัมภาษณ์ "โครงการศึกษาวิจัยและจัดทำประวัติการพัฒนา
พลังงานของประเทศไทย"
ฯพณฯ กร ทัพพะรังสี
รองนายกรัฐมนตรี
ณ ที่ทำการพรรคชาติพัฒนา ถนนสุขุมวิท
วันพุธที่ 4 เมษายน 2544 เวลา 10.00 น.**

- อ. เทียนไชย :** อยากรับฟังเบื้องหลังเกร็ดนโยบาย หรือปัญหาต่างๆ สมัยท่านดูแลพลังงาน ทำไมถึงมีแนวความคิดที่จะทำในเรื่องดังกล่าว แล้วมีปัญหาอะไรในทางปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ท่านตัดสินใจทำอะไร บางอย่าง หรือบางอย่างอาจจะทำไม่ได้ ดิฉันปัญหาอะไร
- ฯพณฯ กร :** ตอนที่ผมเข้ามารับผิดชอบเกี่ยวกับพลังงานเข้า มาในช่วงที่พลเอกเปรมก็ยังเป็นนายกรัฐมนตรี สมัยเปรม 5 ผมเข้ามาอยู่ในทีมงานรัฐมนตรีคลัง ตอนนั้นพลังงานยังไม่มีสพข. ยังเป็นส่วนหนึ่งของสภาพัฒน์ คุณปิยสวัสดิ์ ก็ยังอยู่ ท่านนายกเปรมเลือกให้ท่านรัฐมนตรีคลังดูแลเรื่องพลังงาน โดยขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้น ปตท. อยู่กับกระทรวงอุตสาหกรรม แต่ท่านรัฐมนตรีชาติชายไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้อง แนวทางด้านนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้นมีการควบคุมราคาน้ำมันเป็นการปรับขึ้นหรือลง ราคาน้ำมันเป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนด โดยมีเงินกองทุนเข้ามาใช้ด้วย ก็ทำให้เห็นว่าในระยะนั้นเมื่อราคาน้ำมันขึ้นหรือลง ซึ่งเป็นไปตามสภาวะความเป็นจริงของตลาดโลกก็ยังมีเงินไหลเข้า-มีเงินไหลออก ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของราคาซึ่งซื้อขายอยู่ในตลาดโลก นั่นคือ ความเป็นจริงที่ใช้กันอยู่ ผมก็เข้าไปมีส่วนร่วมในตอนนั้นด้วย และกำลังเป็นรอยต่อที่เป็นจุดเริ่มต้นอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ราคาน้ำมันก็จะมีข้อผูกพันโดยตรงกับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี แต่ราคา น้ำมันที่ใช้กันอยู่ในประเทศไทยไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ทำให้มีการคัดค้านต้นทุนของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์น้ำมันไม่สามารถจะกระทำได้ เพราะราคาน้ำมันที่รัฐบาลประกาศไม่ใช่ราคาที่สะท้อนถึงความเป็นจริง กองทุนจึงมีเงินไหลเข้า-ออกเพราะมันไม่ได้สะท้อนความเป็นราคาจริง ที่เราได้พบในขณะนั้นคือการขึ้นและลงของราคาน้ำมันจะเข้ามากระทบความรับผิดชอบของ รัฐบาลโดยตรง เนื่องจากรัฐบาลยังรักษาอำนาจในการกำหนดราคาไว้ เมื่อเป็นดังนี้แล้วก็มี ความคิดว่าถึงเวลาที่ควรจะปล่อยให้สังคมไทยอยู่กับ ความเป็นจริงของราคาน้ำมัน ความคิดนี้เริ่มขึ้นในสมัยที่ผมยังอยู่ และสืบทอดต่อมาถึงตอนนายกฯ ชาติชายเป็นนายกรัฐมนตรีซึ่งเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อเดือนสิงหาคม 2531 ผมก็ไปเป็นรัฐมนตรีช่วยอุตสาหกรรม สิงหาคม 2529 อยู่ตรงนั้น 2 ปี ท่านรัฐมนตรีคลัง เป็นหัวหน้าทีมของผม ดิฉันผมเข้าไปร่วมด้วยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสายงานพลังงาน รวมทั้งการเจรจาซื้อพลังงานจากบริษัทสัมปทานด้วย ในขณะนั้นมีคณะกรรมการอยู่ชุดหนึ่ง เรียกว่าคณะกรรมการเจรจาปิโตรเลียม ซึ่งท่านคลังเป็นประธาน ผมก็เลย รู้จักท่านในฐานะเป็นหนึ่งในคณะกรรมการ กรรมการตอนนั้นเกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา และการซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ต่อมาผมก็เป็นประธานเองเมื่อปี 2531 หลังจากที่ท่านชาติชายเป็นนายกรัฐมนตรี ตอนนั้นก็ดำเนินการมา ในทางการเมืองรัฐอยู่ในสถานการณ์ตั้งรับทุกครั้ง เมื่อวันใดที่เงินกองทุนหมดก็ต้องขึ้นราคา เพราะเงินกองทุนไหลออกก็ต้องติดลบ จึงมีความคิดว่าอุตสาหกรรมปิโตรเคมีกำลังพัฒนาไป การจัดหาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมออกจากแหล่งสัมปทานในประเทศก็ต้องดำเนินการต่อไปแต่จะทำได้ด้วยความยากลำบาก เมื่อราคาขายปลีกยังไม่เป็นไปตามความจริง การที่เราจะไปเจรจาซื้อผลิตภัณฑ์ที่ต้นทุนเราต้องรู้ว่าราคาขายปลีกเป็นเท่า ไหร่เราจะได้เรากับเขาได้ แต่ตราบใดที่ราคาขายปลีกไม่สะท้อนราคาจริง การเจรจา ต้นทางก็ลำบาก การเจรจาด้านทางกับผู้ที่เป็นเจ้าของสัมปทานนั้นลำบากมากเพราะจุดที่เหมาะสม ของการเจรจาของเราไม่ใช่ราคาจริงเป็นลักษณะของราคาที่ถูกระงับขึ้นซึ่งไม่สะท้อนถึงราคาที่เป็นจริงของต้นทุน เดือนสิงหาคม 2533 อธิปไตยคุณเวต ผม

รับผิดชอบอยู่เต็มๆ และผมได้ให้ความมั่นใจกับประชาชนว่าน้ำมันจะไม่ขาด น้ำมันจะไม่ขึ้นราคา ตอนนั้นเรายังไม่ได้ผลิต คนเริ่มจะตื่นกลัว เพราะอิรักบุกคูเวต อ่าวเปอร์เซียจะถูกปิด แต่ด้วยวิธีการที่ผมประชุมอยู่กับบริษัทน้ำมันทั้งหมดทุกเช้า 08:00 น. ที่ทำเนียบ ทำให้เราสามารถรอดพ้นวิกฤตตรงนั้นมาได้ คือน้ำมันไม่ขาดและไม่ขึ้นราคา อันนี้ก็จารึกไว้ในบันทึกด้วยก็แล้วกันว่าน้ำมันไม่ขาด ไม่ขึ้นราคา จากการที่เราติดตามอยู่อย่างใกล้ชิดเพราะเราสามารถพบทางออก ซึ่งน้ำมันออกสู่ตลาดโลกได้โดยไม่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอิรักกับ คูเวต

อ. เทียนไชย : หมายถึงจะไปซื้อจากแหล่งอื่น

ฯพณฯ กร : เราไม่ซื้อจากแหล่งอื่น และตอนนั้นเท่าที่จำได้เราไม่ได้มีอะไรกับอิรัก แต่ห่วงแหล่งที่เราซื้อจากซาอุดีอาระเบีย กลัวเรื่องจะออกไม่ได้แต่ตอนหลังก็ทราบข่าวว่า ซาอุดี มีพอน้ำมันที่ทำให้เราซื้อน้ำมันซาอุดี ได้ ซึ่งตอนนั้นก็ผ่านวิกฤตการณ์ตรงนั้นมาได้ ไม่มีปัญหาอะไรแล้วน้ำชาติก็พ้นจากนายยกฯ ไปเมื่อกุมภาพันธ์ 2534 ผมก็จบหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตรงนั้น แต่ได้ความคิดริเริ่มมาแล้วว่าการดำเนินงานด้านนโยบายพลังงานต่อไป ปรัชญาของนโยบายตอนนั้นคือ ต้องให้สังคมไทยด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ต้องอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง หมดเวลาแล้วที่รัฐบาลจะมาควบคุมราคา เพราะจะมีผลกระทบจากราคาน้ำมันโยงไปถึงสถานภาพทางการเมืองทุกครั้ง เหมือนอย่างเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2523 ตอนที่รัฐบาลท่านนายยกฯ เกรียงศักดิ์ขึ้นราคาน้ำมัน ท่านนายยกฯ ต้องลาออกกลางสภา เราไม่อยากเห็นเหตุการณ์แบบนั้น เพราะมันมีผลออกมาเป็นรูปธรรมว่าส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐบาลโดย ตรงและไม่ได้เป็นการสะท้อนถึงความเป็นจริง พลังงาน ที่ไม่ได้อยู่บนฐานของราคาที่เป็นจริง เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงซึ่งผมว่าไม่ดี ความคิดนี้จึงเกิดขึ้นตอนที่ผมคุมตรงนี้อยู่ แต่ไม่มีโอกาสประกาศใช้ราคาน้ำมันลอยตัว ราคาจะประกาศสมัยท่านอานันท์ เป็นนายยกฯ เมื่อเดือนสิงหาคม 2534

อ. เทียนไชย : แต่ก็ได้ปูทางมาตลอด

ฯพณฯ กร : เป็นความคิดริเริ่มแล้วว่าขอให้อยู่บนฐานแห่ง ความเป็นจริง ผมออกทีวีทุกวันเลยตอนนั้น ความคิดเริ่มจะใส่เข้าไปให้คนที่อยู่ในสังคมไทยได้รับรู้ในตอนนั้นๆ อยากจะให้เศรษฐกิจไทยพัฒนาแข่งขันอยู่บนความเป็นจริงเพราะอะไร เพราะเศรษฐกิจเสรีกำลังจะเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2000 ตอนนั้นปรัชญาการค้าเสรีเริ่มเข้ามาเป็นปรัชญาหลักของ WTO ตอนนั้นยังเป็น GATT อยู่ ผมได้ติดตามและได้เห็นวิวัฒนาการนโยบายเศรษฐกิจของโลก และของประเทศต่างๆ เริ่มเข้าสู่การค้าแบบเสรีซึ่งก็ต้องอยู่บนฐานแห่งความเป็นจริง ไม่ใช่ว่าต้นทุนสินค้าของผมถูก เพราะผมซื้อน้ำมัน ได้ถูก เนื่องจากรัฐบาลกำหนดราคาน้ำมันให้ถูกไว้ แต่มันไม่สะท้อนต้นทุนจริงของสินค้าผม อันนี้ไม่ดี เพราะสังคมโลกกำลังจะเป็นแบบเสรี ผมคิดไว้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2532-2533 ตอนที่ผมเข้ามาศึกษาอยู่กับท่านสุลี 2 ปีกว่า และผมก็เข้ามาทำเต็มตัวเมื่อปี พ.ศ. 2531-2533 พอเดือนกุมภาพันธ์ 2534 ผมก็พ้นไปแล้วท่านอานันท์ก็มาประกาศใช้เมื่อเดือนสิงหาคม 2534 ขอให้เข้าใจว่าการเข้าไปสู่ตลาดการค้าเสรีของโลกจำเป็นที่เศรษฐกิจของชาติ ต้องเริ่มเดินบนพื้นฐานแห่งความเป็นจริงเสียก่อนคือ น้ำมันจะลงไม่ต้องขมรัฐบาล น้ำมันจะขึ้นไม่ต้องด่ารัฐบาล ขอให้สังคมไทยด้านเศรษฐกิจอยู่บนฐานนั้น นั่นคือสิ่งที่ผมพูดไว้ตอนปี 2533 ไม่เช่นนั้นจะถูกใช้มาเป็นปัจจัยทางด้านการเมืองซึ่งผมบอกกว่าจากนี้ไปถ้า ราคาน้ำมันลงไม่ต้องขมรัฐบาล แต่ว่าน้ำมันขึ้นก็ไม่ต้องมาด่ารัฐบาล นั่นก็คือ สิ่งที่เป็นไปเอาไว้อย่างไรก็ไม่ทันได้ใช้ เพราะเดือนกุมภาพันธ์ 2534 ก็ถูกปฏิวัติ

อ. เทียนไชย : ถึงอย่างไรท่านก็จะทำอยู่ดีใช่ไหม

ฯพณฯ กร : ต้องทำอยู่แล้ว เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วสิ่งที่ควรจะต้องตามมาก็คือ การเปิดเสรีโรงกลั่นน้ำมัน เมื่อเราเปิดให้ราคาเป็นไปตามกลไกของตลาดแล้ว เราจะได้ประโยชน์จริงก็

ต่อเมื่อการจัดหาจะต้องมากกว่าความต้องการใช้ในขณะ นั้น ก่อนหน้านั้นถ้าพวกเรา ย้อนรอยกลับไปดูจะเห็นว่าใครจะขอตั้งโรงกลั่นทำไมจึง ยากเย็นวุ่นวาย ก็พยายามจะ เริ่มเข้าสู่ความคิดใหม่ที่ว่าแทนที่จะต้องมาตั้งเงื่อนไข ตั้งหลักเกณฑ์ แทนที่จะต้องมา ยื่นประมูลกัน ผมกำลังเริ่มต้นที่จะใช้นโยบายว่าน่าจะมีการเชิญชวนให้มาตั้ง โรงกลั่น กันมากๆ เพื่อไว้รองรับการเปิดเสรีทางการค้า ประชาชนถึงจะได้ประโยชน์คือ ให้มีการ จัดหาน้ำมันภายในประเทศมากกว่าความต้องการใช้ เพราะวราดา ลอยตัวไปแล้ว ไม่ใช่เราจะมาพึ่งพาโรงกลั่นสิงคโปร์ เราจะต้องให้มีโรงกลั่นในประเทศของเราควบคู่ กันไปด้วยเพื่อให้มั่นใจว่าการ จัดหาน้ำมันในเมืองไทยมีมากพอที่จะก่อให้เกิดการ แข่งขัน ไม่ใช่การจัดหามากกว่าความต้องการใช้ แต่เป็นแหล่งที่จัดหา จะต้องมาก ตามไปด้วย ซึ่งเป็นพื้นฐานของนโยบายที่วางไว้ตอนนั้น

อ. เทียนไชย : ขอเรียนถามท่านเกี่ยวกับเรื่องลอยตัว น้ำมัน เรายังมีอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ซึ่งรัฐบาลที่ ผ่านมายังไม่มีใครลาลอยตัว LPG ซึ่งความจริงก็เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการกลั่น น้ำมันว่าในที่สุดก็ต้องลอยตัวไปด้วย แต่ด้วยเงื่อนไขอื่นๆ และทุกวันนี้รัฐบาลปัจจุบันก็ ยังไม่กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง ท่านคิดอย่างไร

ฯพณฯ กร : เนื่องจากอำนาจของการบริหารพลังงานในประเทศ ไทยมันไม่เบ็ดเสร็จอยู่ภายใต้ กฎ กติกาเดียวกัน นี่คือปัญหา ถามคุณปิยสวัสดิ์ก็ได้ ผมเป็นรัฐมนตรีคนแรกที่ต้องให้รวม หน่วยงานทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน เพื่อเตรียมตั้งกระทรวงพลังงาน เอกสารก็ อยู่ที่คุณปิยสวัสดิ์นี่เป็นจุดเริ่มต้นของความคิดเพราะเราทำการค้า เสรี แต่ LPG ไม่ เสรีเพราะว่าก๊าซหุงต้มกลายเป็นก๊าซที่ใช้ในรถแท็กซี่ ก๊าซที่ใช้ในรถสามล้อเครื่องได้ ด้วย ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็มีนโยบายช่วยคนจนที่มีรายได้ต่ำ แต่ถารถเบนซ์เดิม ก๊าซหุงต้มก็จะได้รับประโยชน์ไปด้วย อำนาจตรงนี้ไม่ได้อยู่ที่รัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี ซึ่งดูแล สพข. การที่จะดัดแปลงรถอานามันเลยขอบเขตของ สพข. ไปแล้ว จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ก็ยังเป็นปัญหาอยู่ การที่จะต้องดูแลสอดส่องให้แน่ใจว่า ถ้า เราทำออกมาแล้ว LPG เป็นก๊าซหุงต้มสำหรับแฟลตคนจน ไม่ใช่มาเติมรถเบนซ์หรือ รถบีเอ็ม ผมคิดว่าส่วนหนึ่งอำนาจเบ็ดเสร็จต้องอยู่ภายใต้กระทรวงเดียวกัน จึงจะทำ ตรงนั้นได้ครบวงจร

อ. เทียนไชย : เรื่องเกี่ยวกับแนวนโยบายการจัดตั้งกระทรวง พลังงานที่ท่านกล่าวไว้ว่าการบริหารใน ส่วนของพลังงานไม่เบ็ดเสร็จ ไม่มีคุณภาพ ทางออกทางหนึ่งคือ การตั้งกระทรวง พลังงานขึ้นมา อันนี้จะช่วยแก้ปัญหาได้อย่างไร และขอบเขตจะกว้างขนาดไหน กระทรวงพลังงานจะรวมอะไรเข้ามาในความคิดตอนนั้น

ฯพณฯ กร : มันมีอยู่แล้ว ลองไปถามคุณปิยสวัสดิ์ ตอนนั้นคุณวีระพลอยู่ด้วยใช่ไหม ตอนนั้นผม ขอให้ทำเอกสารขึ้น

คุณวีระพล : 2 ครั้ง ที่ท่านขอ

ฯพณฯ กร : ผมเริ่มต้นมาเอง ผมนั่งอยู่ที่สูงมองลงไปแล้ว เห็นว่าสถานีบริการน้ำมันต้องไปกรม โยธาธิการ ยานพาหนะต้องไปกรมการขนส่งทางบก ผมบอกอย่างนี้เมื่อไหร่ งานจะ จบ ในขณะเดียวกันผมคิดไกลไปกว่านั้นว่าพลังงานที่มีอยู่ในเมืองไทยควรจะนำมาใช้ ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด นี่เป็นแนวความคิดของผมเพราะผมเห็นว่าถ้าหากมีการเปิด การค้าเสรีเข้ามาครอบ ำงำสังคมโลก ประเทศไทยต้องดิ้นรนเพื่อช่วยตัวเอง พลังงานที่ เรามีอยู่มากที่สุดคือก๊าซธรรมชาติ ที่คิดมากไปกว่านั้นคือต้องมีการจัดหาแหล่งก๊าซ ธรรมชาติที่มีความมั่นคงให้ กับประเทศของเรามากที่สุด เพราะเราเห็นว่าประเทศไทย และแถบเวียดนาม พม่า กัมพูชา เป็นประเทศที่มีแหล่ง ก๊าซฯ ไม่ใช่แหล่งน้ำมัน เพราะว่าแหล่งน้ำมันจะลงมาแถวมาเลเซีย อินโดนีเซีย เพราะฉะนั้นเริ่มต้นตรงนั้นและ เดินต่อไปเพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน โดยการผูกมิตรไมตรีกับพม่า มาเลเซีย ขอ ย้อนในปี 2529 สักนิด เรื่อง JDA ระหว่างไทยกับ มาเลเซียเรื่องกำลังจะนำไปสู่การ ฟ้องศาลโลก เพราะบริษัทซึ่งได้รับสัมปทานจากประเทศไทยคือ Triton ไม่ได้รับ อนุญาตให้เข้าไปดำเนินการสัมปทานของมาเลเซีย เพราะมาเลเซียฟ้องไว้ว่าพื้นที่

ตรงนั้นเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวระหว่างเขากับ เรา จึงทำให้ผู้รับสัมปทานของเราจะฟ้องเรา บอกว่าคุณให้สัมปทานผมแล้วทำไมคุณไม่อนุญาตให้ผมเข้าไปดำเนินการ เรา อนุญาตให้เข้าไปดำเนินการไม่ได้ เพราะมาเลเซียบอกว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นของ มาเลเซีย ปี 2529 ผมเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง อุตสาหกรรม ผมถูกท่านนายกฯ เปรม ติณสูลานนท์ สั่งให้ดำเนินการเรื่องนี้ โดยหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องทางศาล ผม รับผิดชอบอยู่ตรงนั้น เพราะว่ากรมทรัพยากรธรณีเป็นผู้ให้สัมปทานแก่บริษัท รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมท่านประมวลป้วยไปอนุรักษ์ตัวอยู่ที่โรง พยาบาลสมิติเวช ผมเลยได้รับมอบหมาย และได้ปรึกษาหลายฝ่ายจนได้ข้อยุติ ถ้า ย้อนกลับไปดูตอนนั้นเขาเรียกว่า Four Point Principle ซึ่งผมเสนอเข้าคณะรัฐมนตรี ของไทยอนุมัติ และผมต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีของมาเลเซียอนุมัติด้วย จึง นำไปสู่การลงนามกันในภายหลัง นายกฯ คนไหนที่ ลงนามที่สงขลาผมจำไม่ได้

คุณวีระพล

: ท่านนายกฯ ชวน

ฯพณฯ กร

: แต่มันเกิดมาจาก Four Point Principle ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นตอนนั้นมีการลงนาม เพื่อ การพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติกับมาเลเซีย และผมเข้าไปเกี่ยวข้องกับพม่า ท่าน หม่องเอ เกี่ยวกับการวางท่อเข้ามาเมืองไทย เป็นส่วนหนึ่งสมัยรัฐบาลชวน 1 แล้ว ตอนที่ผมมาเป็นรัฐมนตรีอุตสาหกรรมตอนหลังก็ได้ข้อยุติ ตอนนั้นพี่จิวเป็น นายกรัฐมนตรี ได้ข้อยุติกับเวียดนามและเรากำลังติดต่อกับกัมพูชาไปพบกับท่าน นายกฯ สุรนันทน์ ผมก็ออกมาเสียก่อน เป็นการแสดงถึงความชัดเจนว่าเมื่อมีการจัดหา แล้วต้องมากกว่า 1 แหล่ง แต่เราต้องยอมรับว่าแหล่งทรัพยากรแถวๆ บ้านเราเป็น แหล่งก๊าซฯ มากกว่าแหล่งน้ำมัน ซึ่งจะต้องลงไปแถวมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน อีก มุมหนึ่งก็คือ ในขณะเดียวกันผมแสวงหาการใช้ก๊าซฯ ซึ่งเป็นก๊าซธรรมชาติไม่ใช่ LPG เพราะ LPG มันมีระบบที่ซับซ้อน การแสวงหาก๊าซธรรมชาติเข้ามาใช้กับยานพาหนะ เราจะไต่ดัดขาดจาก LPG ซึ่งเป็นก๊าซสำหรับหุงต้ม แต่ก๊าซธรรมชาติสำหรับใช้ใน ยานพาหนะ นั่นคือ เจตนาที่อยู่เบื้องหลังตอนนั้น เวลาเรากำหนดราคามันจะได้ขาด ออกไปเลยในตัวของเขาเอง เพราะเดี๋ยวนี้ยังปะปนกันอยู่ในการใช้ ผมไปเยอรมัน ญี่ปุ่น ผมไปหลายประเทศเพื่อไปดูว่าก๊าซธรรมชาติเอามาใช้ใน ยานพาหนะได้ เพื่อให้การใช้ LPG กับยานพาหนะจะได้จบเสียที มันจะได้ดีเส้นได้ และก๊าซธรรมชาติ เข้าสู่การใช้ในยานพาหนะ ผมก็ติดตามดูและทำการบ้านแล้วก็ นำมาสู่ความสำเร็จมี การนำมาใช้แล้ว ได้เริ่มต้นเข้าสู่การทดลองใช้ 82 คัน กับ ขสมก. แล้วผมก็ออกมา มัน ก็หยุดอยู่แค่นั้น ซึ่งตอนหลังผมกลับมาอีก ผมก็ยังให้ ปตท. ทำเพราะผมเป็นรอง นายกฯ คมอยู่ด้วย

ผมจะผลักดันมาตลอดไม่ใช่มานั่งรอให้คนอื่นมาบอก และผมมีเป้าหมายเพราะผม ต้องการให้เปิดเสรีก๊าซธรรมชาติเต็มที่เลยสำหรับ สังคมไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ก็คือ 1) ไม่ต้องไปซื้อน้ำมันถึงตลาดโลกเพราะเดี๋ยวนี้ระบบการจัดหาก๊าซธรรมชาติ เราวาง ไว้พอแล้ว มีระบบท่อเป็นเครือข่าย 2) ก๊าซธรรมชาติเหมาะที่สุดสำหรับสังคมคน กรุงเทพฯ ชีตเส้นใต้ไว้ได้เลย เพราะไม่มีมลพิษ ไม่มีฝุ่นละออง ออกมาจาก ท่อไอ เสีย รถควันดำก็จะมี ผมบอกให้เลยว่าถ้ารถเมล์ ขสมก. ทุกคันใช้ NGV อากาศ กรุงเทพฯ จะดีกว่านี้ ผมบอกให้พวกเราช่วยไปยื่นท้ายรถเมล์ ขสมก. ตอนรถเมล์ออก จากป้าย ช่วยไปยื่นตรงท่อไอเสียจะเห็นควันดำไปหมด แต่ถ้าก๊าซฯ ไม่มี ข้อที่ 2 เรา ไม่ต้องนำเข้า ข้อที่ 3 ก็คือการใช้ลิตรต่อลิตรถูกกว่าครึ่ง อากาศดีขึ้น ตรงนี้ก็วาง ดันแบบไว้แล้ว ผมก็ออกมาเสียก่อน ถ้าอยู่ต่อก็เดินต่อ อีกส่วนหนึ่งก็คือมีความ พยายามทำในสิ่งที่เราเรียกว่า การส่งออก ผมทำเรื่องนี้ ปี พ.ศ. 2519 ก๊าซฯ ส่งออก ทำจากอ้อย มันสำปะหลัง เทคโนโลยีทำได้ แต่ต้นทุนของมันสำปะหลังก็โหด ละคราก็ ดี ทุกคนก็ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่ออกมาแล้วราคาน้ำมันห้ามต่ำกว่า 12 บาทต่อลิตร ถ้า ราคาน้ำมันต่ำกว่า 12 บาทต่อลิตร คนหันมาใช้น้ำมันดีกว่า ทำไว้ตั้งแต่ปี 2519 และก็ ให้ ปตท. ปรับปรุงอีกปลายสมัยรัฐบาลคุณชวนนี่เอง สพข. ก็ทำอยู่ด้วยว่าการที่จะนำ พืชมาแปลงเป็นแอลกอฮอล์มาผสมเบนซิน 95 ไม่มีใครเถียงทำได้แน่นอน แต่ถ้าหาก

ราคาน้ำมันเกิน 12 บาทเท่านั้นจึงจะควรทำ ถ้าน้ำมันต่ำกว่า 12 บาทแล้วผมใช้น้ำมันดีกว่า ต้นทุนไม่เหมาะสม ฉะนั้นแนวทางที่ทำอยู่ในขณะนี้จะได้ต่อไป แต่เมื่อใดราคาน้ำมันต่ำกว่า 12 บาทแล้วต้นทุนไปไม่ได้ ก๊าซโซฮอลล์จะมาขายแข่งกับราคาน้ำมันไม่ได้

อ. เทียนไชย : แนวความคิดที่จะเพิ่มบทบาทเอกชนกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ รวมถึง Power Pool ด้วย มีความคิดเห็นอย่างไร

ฯพณฯ กร : ความคิดของผมอาจจะไม่เหมือนคนอื่น ผมว่าไม่จำเป็นต้องแปรรูป แต่ต้องสนับสนุนให้มีบริษัทเอกชนเข้ามาในธุรกิจเดียวกันให้มากขึ้น ปรัชญาของผมที่จะทำรัฐวิสาหกิจก็คืออยู่เป็นรัฐวิสาหกิจและให้มีเอกชนเกิด ขึ้นมากๆ โดยไม่มีสิทธิพิเศษแก่รัฐวิสาหกิจต้องแข่งขันกันอยู่บนพื้นฐานที่เท่าเทียม กัน สิทธิพิเศษที่หน่วยงานของรัฐต้องซื้อ น้ำมัน ปตท. ต้องเล็ก แนวทางต้องให้ ปตท. แข่งขันได้ ในขณะเดียวกันต้องเข้าใจว่าบางครั้งที่ ปตท. ถูกสั่งให้สนองนโยบายรัฐบาลในบางโครงการ ควรจะมีสิทธิพิเศษให้กับ ปตท. แต่ไม่ใช่ให้ครอบคลุมทุกโครงการทั้งหมด ความหมายของผมคือแปรรูปเฉพาะโครงการออกมา แต่อยู่ภายใต้การบริหารของ ปตท. อย่างเดิม แปรรูปของผมไม่ใช่เอกชนถือหุ้น ใช้คำว่า corporatize น่าจะเหมาะสมกว่า แต่ในขณะเดียวกันภาคเอกชนในสาขารัฐกิจเดียวกันต้องเกิดมากๆ นั่นคือ ความไม่เหมือนกัน การตั้งบริษัทขึ้นมาหลายๆ บริษัท ภายใต้ ปตท. เพื่อให้แต่ละบริษัทสามารถดำเนินการอยู่บนขาของตนเองได้ โดยที่ ปตท. ยังเป็นหุ้นใหญ่ ยังเป็นเจ้าของอยู่เหมือนเดิม แต่ต้องไม่มีสิทธิพิเศษ นอกเสียจากบริษัทนั้นๆ จะต้องสนองนโยบายรัฐบาลในเรื่องนั้น เรื่องนี้ เฉพาะเรื่องซึ่งจะไม่กระทบถึงบริษัท ปตท. อื่น เพราะสิทธิพิเศษใดๆ อันนี้คือ ความหมายของผม แต่ให้มีบริษัทเอกชนซึ่งไม่ใช่รัฐบาลเป็นเจ้าของเกิดขึ้นมากๆ แล้วเขาจะเกิดขึ้นมากๆ ต่อเมื่อเขาเห็นว่าอยู่บนความเสมอภาค ถ้าไม่เสมอภาค เขาก็ไม่อยากจะเกิดขึ้นมาก เพราะมันไม่ยุติธรรม

อ. เทียนไชย : เหมือนธุรกิจน้ำมันที่เปิดให้บริษัทเชลล์ เอสโซ่ หรือบริษัทใหม่ๆ เข้ามาแข่งเป็นลูกค้าบ้านเรา เพราะฉะนั้นรัฐก็มีเครื่องมือคือ ปตท. บางจาก ขณะเดียวกันก็แข่งกันเสรี ความคิดเป็นอย่างนั้น และให้ทำพลังงานด้านอื่นด้วย ไม่เฉพาะน้ำมัน

ฯพณฯ กร : ถูกต้อง และต้องดูแลพลังงานด้านอื่นๆ ด้านไหนที่รัฐอยากจะให้เกิดขึ้นเป็นผลประโยชน์ของชาติ หรือเรื่องไหนที่รัฐจะให้แข่งขันกับเอกชนก็ว่ากันไป คือ จะได้ประโยชน์ต่อเมื่อได้มีการแข่งขัน ถ้ามีการแข่งขัน 1) ผู้บริโภคได้ประโยชน์ 2) ประสิทธิภาพการบริหารจะสูงขึ้น

อ. เทียนไชย : แต่ตอนนี้ข้อโต้แย้งที่ฟังกันมา คือ ถ้าหน่วยงานยังอยู่ในกรอบของภาครัฐเขาจะ แข่งกับเอกชนไม่ได้ เพราะติดระเบียบราชการ

ฯพณฯ กร : ก็ใช้อนุโลมแบบบางจาก ผมบอกแล้วว่าต้องตั้งเป็นบริษัทลูก

อ. เทียนไชย : เป็นในรูป corporatize

ฯพณฯ กร : corporatize ไม่ใช่ privatize นั่นคือ เจตนาผม

อ. เทียนไชย : คือ ออกนอกกรอบแต่ยังเป็นของรัฐ เพื่อจะแข่งกับเอกชน

ฯพณฯ กร : ใช่ ยืนยันอย่างนั้น corporatize ออกไป เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร คล้ายกับที่เอาบางจากออกไป แต่เจ้าของยังเป็นคนเดิมและไม่มีสิทธิพิเศษ ไม่อย่างนั้นการแข่งขันไม่เกิด ถ้าเข้าไปแล้วเขาเสียเปรียบ

อ. เทียนไชย : แต่ภาคเอกชนกับน่าจะได้เปรียบอยู่ดี เพราะอย่างน้อยการกู้เงินอัตราดอกเบี้ยก็ถูกกว่า เพราะรัฐถือหุ้นอยู่ก็คงเสี่ยงไม่ได้ แต่คงไม่ถึง 100%

- ฯพณฯ กร :** ถ้าเอกชน บริษัทแม่ขายน้ำมันไปแล้วไม่เก็บเงินระยะยาว ปตท. ซื่อก็คงต้องเสียเงินระยะสั้นแบบนี้เป็นต้น
- อ. เทียนไชย :** เพราะฉะนั้น ประเด็นนี้รัฐก็ยังมีเครื่องมืออยู่ในการที่จะมาต่อรอง
- ฯพณฯ กร :** ใช่ ต้องยุติธรรมซึ่งกันและกัน
- อ. เทียนไชย :** จากนั้นไปมองอนาคตว่าเราควรจะทำนโยบายพลังงานไปทางด้านไหน
- ฯพณฯ กร :** ควรจะมีกระทรวงพลังงานเพื่อให้เกิดสายงาน บังคับบัญชาแบบเบ็ดเสร็จ และมีความรับผิดชอบเบ็ดเสร็จควบคู่กันด้วย ไม่ใช่มีอำนาจอย่างเดียว สิ่งที่มาคู่กับอำนาจคือความรับผิดชอบ เพราะจากหนังสือที่คุณวีระพล ลองให้อาจารย์ดู จะเห็นได้ว่าหน่วยงานกระจัดกระจายอยู่มาก และความรับผิดชอบก็ไม่มี เวลามีปัญหาจะไปโทษใคร อย่างนี้เป็นต้น แต่สิ่งหนึ่งที่จะฝากไว้คือ เดี่ยวนี้รายได้หลักของสถานบริการน้ำมันไม่ได้มาจากการขายน้ำมัน นั่นคือความเปลี่ยนแปลงที่ได้เกิดขึ้นแล้ว รายได้หลักหรือกำไรหลักได้มาจากร้านสะดวกซื้อ มาจากการขายสินค้าที่ไม่ใช่น้ำมัน ซึ่งเรื่องนี้เป็นอุทาหรณ์ที่น่าสนใจว่าการแข่งขันที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่ได้ เปิดช่องกำไรให้เหลืออยู่ในราคาน้ำมัน และทั้งหมดคงจะเห็นได้ว่าผู้ที่รับประโยชน์คือ ผู้บริโภค ซึ่งจะเป็นอย่างที่ผมบอกมาตั้งแต่ต้นว่าต้องให้มีการแข่งขัน ต่อให้สถานบริการมีห้องน้ำสะอาด มีร้านขายสินค้าอยู่ด้วย ก็อยู่ไม่ได้
- อ. เทียนไชย :** ความคิดของท่านรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวความคิด ที่จะจัดตั้งองค์กรอิสระ เพื่อมาบริหารนโยบายหรือควบคุมทางด้านพลังงานนี้เป็นแนวคิดใหม่ที่มีการตั้ง องค์กรซึ่งไม่ใช่ภาครัฐ องค์กรอิสระมีรายได้ของตัวเองแต่มีอำนาจเต็มในการที่จะกำกับกิจการพลังงาน บางด้านนอกเหนืออำนาจรัฐ รัฐไม่สามารถที่จะสั่งได้
- ฯพณฯ กร :** ความคิดนั้นเคยได้ยินได้ฟังมาในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับท่อก๊าซฯ และไฟฟ้าเป็นพวกระบบส่ง ซึ่งอยากจะให้มีอยู่ตรงกลาง แล้วใครอยากจะใช้ก็ต้องจ่ายเงิน แต่จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเครือข่ายเชื่อมโยงครบไม่เช่นนั้นประชาชนจะได้ รับประโยชน์ไม่เท่าเทียมกันคือ พื้นที่ของ กฟผ. กฟภ. กฟน. เชื่อมโยงกันหมดหรือยัง คือ จากเชียงรายถึงนราธิวาส ใครพร้อมก่อนถึงก่อนก็เอาตรงนั้นมาใช้ เพื่อรองรับ IPP กับ SPP ตอนที่เขาคิดกันผมก็ติดตามเรื่องนี้อยู่ เพราะในขณะนี้ กฟผ. ก็ไปตั้งบริษัทลูกของตนเองคือ ECGO แล้วก็มี IPP และ SPP เกิดขึ้นด้วย ตรงนี้ผมคิดว่าเป็นความคิดที่ดี ผู้บริโภคจะได้ประโยชน์ แต่เมื่อถึงจุดนั้นแล้วมีระบบส่งร่วมกันขึ้นต้นทางเป็นต้นทุนของแต่ละผู้ใช้ ซึ่งต้องอยู่บนสถานภาพที่เท่ากันคือ ไม่มีสิทธิพิเศษทั้งของ กฟผ. และ ECGO ต้องไม่มี ถึงจะจุใจ IPP และ SPP ให้ได้เกิด
- อ. เทียนไชย :** แสดงว่าแนวคิดนี้ เป็นแนวคิดที่ดี
- ฯพณฯ กร :** ใช่ได้ แต่เครือข่ายต้องเชื่อมโยงกันหมด ไม่อย่างนั้นจะทำให้เกิดประโยชน์เฉพาะบางพื้นที่ซึ่งมีเครือข่าย
- อ. เทียนไชย :** ขอความคิดเห็นเกี่ยวกับรัฐบาลปัจจุบันที่จะ ควบคุมราคาน้ำมันโดยมี price cap คือ เขาจะให้เป็นเสรี แต่ราคาน้ำมันมี cap ไว้ตัวหนึ่ง คือต้องไม่เกินนี้ ถ้าต่ำกว่านี้ก็จะให้แข่งขัน แต่พอถึงเพดานก็เข้ามาควบคุมคือ เบนซิน 15 - 16 บาทต่อลิตร ท่านเห็นอย่างไร นโยบายนี้จะใช้ได้ผลไหมหรือจะเป็นไปได้ในทางปฏิบัติหรือเปล่า เสรีเต็มคือ ไม่มีการจำกัด ก็ขึ้นราคาน้ำมันตามตลาดโลกอย่างแท้จริง แต่ถ้าเกิดมีแนวความคิดที่จะมี cap ขึ้นมาสักตัวหนึ่ง คือ ไม่ให้เกินจำนวนนี้ ถ้าเกินก็หมายถึงว่าต้องมี กลไกเข้ามาจัดการ
- ฯพณฯ กร :** เขามีความคิดอย่างไร
- อ. เทียนไชย :** อาจจะเป็นกองทุน

- คุณวีระพล** : เป็นกองทุน โดยเบนชินอาจกำหนดไว้ 14 - 17 บาท ถ้า 17 บาทก็เอากองทุนมาใช้
อุดหนุน ถ้าต่ำกว่า 14 บาท ก็เก็บเงินเข้ากองทุน
- อ. เทียนไชย** : แนวคิดคือ ต้องมีเงินทุนสักก้อน ถ้าเกิดราคาสูงก็เอาเงินนี้ไปชดเชยให้บริษัทน้ำมัน
พอราคาน้ำมันลงก็เก็บเข้าซึ่งก็คือ กองทุนนั่นเอง แต่ถ้าราคาต่ำกว่าก็ให้ขึ้นๆ ลงๆ แต่
ถ้าเกินก็มี cap ไว้ตัวหนึ่งเป็น price cap
- ฯพณฯ กร** : ก็คล้ายๆ กับที่เคยทำไว้ตั้งแต่ปี 2526 - 2527
- คุณวีระพล** : ตอนนั้นไม่ได้บอกประชาชนว่าจะ cap ไว้ ตอนนี้จะบอกชัดเจนว่า 14 หรือ 17 ถ้าต่ำ
กว่า 14 บาท ผมไม่ลดผมจะเก็บเข้าไปส่วนหนึ่ง แต่ถ้าเกิน 17 ผมจะเข้ามาช่วย
- ฯพณฯ กร** : ช่วงห่างของราคาจะต้องขยับด้วยไหม หรือจะอยู่ตลอด
- อ. เทียนไชย** : เข้าใจว่าอยู่ตลอดคือ เป็น cap ไว้
- ฯพณฯ กร** : ผมไม่เห็นด้วย เพราะผมไม่อยากราคาน้ำมันมาโยงถึงการเมืองอีกต่อไปแล้ว ถ้า
หากราคาน้ำมันเหลือ 9 บาท และ cap ของเรา 14 - 17 แต่เราขาย 14 เพราะเพื่อให้
เงินไหลเข้า การเมืองเข้ามาทันที ไม่ต้องไปยุ่งเลยดีกว่า คืออย่าไปเอาสถานะเฉพาะ
หน้ามาแก้ปัญหาระยะยาว สมมติว่าเรากำหนดราคา 17 บาท เป็นขั้นสูงสุดแล้วก็ 14
บาท เป็นขั้นต่ำสุด เป็นเพดาน แต่ถ้าราคาต่ำกว่าเพดานต่ำสุด เงินจะไหลเข้ากองทุน
มากเลย ถูกไหม สังคมการเมืองรุ่นนี้ไม่รับอยู่แล้ว ก็ราคาน้ำมันจริงๆ 10 บาท แต่ผม
ต้องซื้อ 14 บาท ถามจริงๆ ว่ารับหรือ ไม่รับหรือ กพอราคา น้ำมัน 19 บาท รัฐบาลให้
ขาย 17 บาท ทุกคนจะเจียบหมด ค่าชมจะไม่มี แต่เมื่อใดราคาไม่สอดคล้องกับความ
เป็นจริงด้านราคาต่ำจะโด่งดังมาก จะเสียระบบ
- อ. เทียนไชย** : นโยบายกึ่งราคาเดียวควรจะยกเลิกไหม สมัยท่านปิยะณัฐพยายามให้เป็นราคาเดียว
คือให้ราคาเท่ากันจากกรุงเทพฯ ไปถึงนครสวรรค์ จากนั้นนครสวรรค์ไปบวกค่าขนส่งโดย
เอาราคาจากกรุงเทพฯ มาจุนเจือ
- ฯพณฯ กร** : ไม่ได้ผล
- อ. เทียนไชย** : ควรจะเลิกไปเลยใช้ไหม
- ฯพณฯ กร** : ใช่ เดี๋ยวนี้ก็ไม่ได้อะไร ผมว่ามันไม่ได้ผลเพราะค่าขนส่งเป็นต้นทุนจริง แต่จะต้องดูว่า
ระบบท่อช่วยไหม ระบบท่อจะคุ้มจริงก็ต้องมี foreign rate สูงพอ ถ้า foreign ยัง ต่ำ
อยู่ การลงทุนทางท่อก็ไม่คุ้ม แต่ถ้าวการลงทุนทางท่อทำได้ทุกอย่างถึง เรื่องราคาแบบ
นี้มาคุยอีกครั้งได้ แต่ตราบดีที่การขนส่งทางท่อยังไม่ทั่วถึง ราคาแบบนี้มาคุยกันยัง
ไม่ถึงเวลา เพราะเท่าที่ทดลองทำระบบท่อทั้งหมด บริษัทขนส่งทางท่อขาดทุนหมด
ก็แปลว่า foreign ต่ำเกินไป ต้องกลับมาใช้การขนส่งทางรถ ซึ่งทำความเสียหายมาก
ถนนเสียหาย
- อ. เทียนไชย** : บริษัททางท่อก็บ่นว่าไม่ยุติธรรม เพราะรถบรรทุกตัดราคาได้ต่ำกว่าเขาจะบังคับให้
ยกเลิก
- ฯพณฯ กร** : มีรถขนส่งน้ำมันก็ทำให้เกิดอุบัติเหตุสูง เสียชีวิตเสียทรัพย์สิน ถนนก็พังด้วย แล้ว
ทำไมไม่ใช้ท่อทั้งหมด แต่ตอนหลังผมก็ถอยหลังแล้วก็เลยไม่ทราบว่าจะไปถึงไหน คิด
ว่าการขนส่งทางท่อน่าจะดีกว่า แต่ทุกบริษัทต้องใช่เพื่อให้การลงทุนทางท่อคุ้มทุน
- คุณวีระพล** : ท่านคิดว่าอนาคตนโยบายพลังงานควรจะเน้นไปทางไหน
- ฯพณฯ กร** : ผมขอให้ข้อสังเกตอยู่ข้อหนึ่ง คือ การประหยัดพลังงานในประเทศไทยมีแผนงานและ
การดำเนินงานเป็นรูปธรรมน้อยเกินไป เราสามารถประหยัดพลังงานได้มาก แต่ผมเฝ้า
ติดตามดูแล้วไม่ได้ทำกันจริงจัง การประหยัดพลังงานผมเคยทำตัวเอง และผมก็
ออกมาเสียก่อน ดีที่สุดทุกอาคารของกรุงเทพฯ ผมเคยทำการสำรวจเองที่ใช้
เครื่องปรับอากาศ เดี๋ยวนี้มีเทคโนโลยีที่สามารถจะทำให้ลดค่าไฟฟ้าได้ 30% วิธีใช้

เครื่องปรับอากาศมีวิธีใหม่ๆ ที่จะทำให้มีการประหยัดพลังงานได้ถึง 30% แนวความคิดที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เหล่านี้มาใช้ก็เป็นเจตนาดี ดีกว่าเก็บเงินกองทุน เอาไว้มากๆ กองทุนอนุรักษ์ 13,000 กว่าล้าน สามารถจะมาใช้สนับสนุนทางด้านการเงินได้ หรือวิธีการเริ่มต้นที่จะทำแผนงานประหยัดพลังงานในตัวอาคารสูง ก็มีสิทธิที่จะขอเงินสนับสนุนจากรัฐบาลได้ซึ่งดึงเอามาจากกองทุน เรื่องนี้ยังไม่เป็นรูปธรรม พอ กลไกและกระบวนการสลับซับซ้อน และเป็นระบบราชการมากเกินไป มี กฟผ. กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน สฟช. ทำกันอยู่ ผมถึงบอกว่าตราบใดที่ไม่ได้อยู่ภายใต้หน่วยเดียวกันงานก็ไม่ไป

- อ. เทียนไชย :** อันนี้เป็นอีกเหตุผลหนึ่งของการตั้งกระทรวงพลังงาน
- ฯพณฯ กร :** คือ การใช้อำนาจและกลไกการประหยัดพลังงานเดี๋ยวนี้เป็นเบี้ยหัวแตกและทุกสถาบันก็ย่อมจะต้องอยากเก็บไว้ รักษาไว้ซึ่งอำนาจของตน การประหยัดพลังงานที่เป็นรูปธรรมก็ไม่เกิดขึ้น ทุกกระทรวงเดี๋ยวนี้มีเครื่องปรับอากาศหมด ช่วยวางนโยบายประหยัดพลังงานให้ผมดูหน่อย คำตอบก็คือ ไม่มี เพราะกลไกการขอรับการสนับสนุนจาก 3 หน่วยงานนั้นผิดมาก ประการที่ 2 แนวทางการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับเมืองไทยที่มีแดดมากมายต้องทำได้เป็นรูปธรรมมากกว่านี้ ฝากไว้ 2 ข้อ ประหยัดพลังงาน และการนำเอาพลังงานทางเลือกมาใช้ อยากจะเห็นท่ามากกว่านี้ แต่อำนาจที่จะทำมันกระจายกระจายก็เลยไม่ก้าวหน้า หน่วยงานที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์เป็นการลงทุนครั้งเดียว และค่าไฟฟ้าก็ไม่เสีย เพราะลงทุนเฉพาะค่าเซลล์แสงอาทิตย์ บ้านเราแดดมากแล้วตอนกลางวันก็มีแบตเตอรี่ที่จะเก็บพลังงานเอาไว้ใช้ตอนกลาง วันและใช้ในตอนกลางวันได้อีก ตอนกลางวันใช้ในตึกของตัวเองก็ใช้แสงอาทิตย์พอลกลางวันไม่มีแดด ก็ใช้พลังงานที่เก็บไว้ในแบตเตอรี่ ตอนเข้ามาแดดก็ออกใหม่เดี๋ยวนี้เทคโนโลยีก้าวหน้าไปมากแล้ว สำหรับการประหยัดพลังงานในตัวอาคารที่ใช้เครื่องปรับอากาศก็มีเทคโนโลยีไป มากแล้ว แต่ประเทศไทยไม่ได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ เหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการประหยัดพลังงานเลย ผมติดตามเรื่องนี้มาเห็นแล้วเสียดาย เราจะประหยัดเงินได้มาก ค่าไฟฟ้าจะลดลงประมาณ 30% เดี่ยวนี้ทำได้ แม้แต่การก่อสร้างให้ตึกรับแดด ให้หน้าต่างรับแดด-ไม่รับแดด ก็ช่วยประหยัดพลังงาน ประหยัดค่าแอร์ ค่าเครื่องปรับอากาศได้มากเลย แต่ไม่ค่อยมีความเอาใจใส่ก็ขอฝากประเด็นเหล่านี้ไว้ด้วย
- คุณวีระพล :** ผมมีประเด็นอยากถามท่านรัฐมนตรีเรื่องความ มั่นคงด้านพลังงานตอนนี้เรื่องน้ำมันเรามีสำรองน้ำมันไว้ 3% ก็มีความคิดว่ารัฐน่าจะเก็บสำรองไว้ซึ่งยังเป็นการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ท่าน เห็นอย่างไร
- ฯพณฯ กร :** รัฐก็มีสิทธิจะกำหนดได้อยู่แล้วว่าสำรองควรจะอยู่ที่กี่เปอร์เซ็นต์ ก็ปรับตัวเลข นั้นไป
- อ. เทียนไชย :** ตอนนี้เอกชนเป็นผู้เก็บสำรอง
- ฯพณฯ กร :** ใครเก็บสำรองเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่รัฐต้องมีตัวเลขว่า ณ วันนี้สำรองของประเทศควรเป็นเท่าไร ผู้ที่เก็บอาจจะเก็บโดยรัฐโดยตรงหรืออาจจะเก็บโดยเอกชนก็อีกเรื่องหนึ่งแต่จะต้องให้มีสำรองที่จะหามาได้ภายในประเทศไทย ตามอัตราที่รัฐกำหนดพอแล้ว ไม่อย่างนั้นรัฐจะแบกภาระ
- อ. เทียนไชย :** ตอนนี้ให้เอกชนเก็บก็เลยกลายเป็นอัตราที่ต่ำ มาก เพราะว่าถ้าให้เขาเก็บสูง เขาก็ร้องว่าไม่ยุติธรรม เป็นภาระกับเขาก็เลยเก็บเพียง 3% ก็คือ 11 วัน แต่ถ้าเก็บมากรัฐก็ต้องรับภาระแทน
- ฯพณฯ กร :** ทำไมไม่เก็บให้เท่าๆ กันหมด ทำไมรัฐเก็บมากหรือเอกชนเก็บมากใช้หลักเกณฑ์อะไร
- อ. เทียนไชย :** ตอนนี้ทุกบริษัทเก็บในอัตราเดียวกันหมด ส่วนหนึ่งเอกชนรับภาระโดยที่รัฐไม่มีการชดเชย

ฯพณฯ กร : หมายความว่าอย่างไรไม่มีการชดเชย

อ. เทียนไชย : สมมติว่าเอกชนเอาน้ำมันไปเก็บสำรอง 3% มีดอกเบี้ยเกิดขึ้น

ฯพณฯ กร : 3% ของอะไร

อ. เทียนไชย : ของยอดขายน้ำมัน อย่างเช่น เชลล์ ปีที่แล้วขาย 100 ลิตร ต้องเอา 3 ลิตรมาเก็บไว้

ฯพณฯ กร : ยอดขายไม่เกี่ยวกับยอดกลั่น

อ. เทียนไชย : ไม่เกี่ยว โรงกลั่นก็ต้องเก็บในส่วนของโรงกลั่น บริษัทที่ขายก็ขาย

ฯพณฯ กร : คำถามคืออะไร

อ. เทียนไชย : ควรจะมีนโยบายว่าการเก็บน้ำมันให้เป็นภาระของ รัฐ เหมือนกับอเมริกาที่มีสำรองทางยุทธศาสตร์ของรัฐ ที่อเมริกามี Federal stockpiling อยู่ 500 ล้านบาร์เรล เพราะฉะนั้น Federal reserve ที่เก็บไว้เป็นรัฐลงทุน รัฐเป็นคนแบกภาระดอกเบี้ยของการจัดซื้อน้ำมันเก็บไว้ มีแนวความคิดว่าเรื่องนี้รัฐควรจะเข้ามาทำหรือไม่

ฯพณฯ กร : ผมคิดว่าไม่จำเป็น คือ สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศไทย การที่มีสำรองแห่งชาติ โดยรัฐเก็บเท่าเทียมกับเอกชนเก็บ เดียวนี้ที่ทำอยู่ก็ได้อยู่แล้ว ผมไม่คิดว่าจะเข้าไปสู่สถานการณ์ที่เราจะมีปัญหาในการจัดหาน้ำมันไม่ได้ แต่ถ้าอยากจะเก็บมากกว่านี้ก็เอา คือก็บอกว่าเดือนหนึ่งจะเก็บในอัตราเท่าไรว่าไปตามนั้น แต่การที่จะให้รัฐมาแบกภาระสำรองคล้ายอเมริกา ผมคิดว่าประเทศไทยไม่ได้อยู่ในสถานการณ์แบบนั้นผมว่าไม่จำเป็นขนาดนั้น อาจจะกำหนดนโยบายการสำรองให้เหมาะสมโดยอาจจะเพิ่มอัตราสำรองมากขึ้นไปกว่า นี้ก็ว่าไป แต่ไม่ถึงกับรัฐต้องมาจัดเก็บสำรองเอง ผมคิดว่าประเทศไทยคงไม่อยู่ในสภาพอย่างนั้น

อ. เทียนไชย : เป็นเพราะว่าขีดจำกัดทางการเงินการคลังของรัฐหรือเปล่า

ฯพณฯ กร : เราต้องถามว่ามีสำรองแห่งชาติเอาไว้ทำไม ในโอกาสเช่นสงครามหรือ

อ. เทียนไชย : ผมว่าแนวคิดจริงๆ เพื่อพยุงราคาน้ำมัน สมมติในกรณีที่ราคาน้ำมันแพงรัฐก็จะปล่อยน้ำมันออกมาขายในตลาดในราคาถูกกว่า นี่คือเหตุผลหนึ่ง

ฯพณฯ กร : ต้องถามว่าขณะที่เก็บน้ำมันไว้แล้วดอกเบี้ยของราคาน้ำมันคุ้มกับราคาที่จะเข้ามาพยุงหรือเปล่า

อ. เทียนไชย : รัฐจะต้องเข้ามาอุดหนุน

ฯพณฯ กร : ผมถึงบอกว่าไม่จำเป็นจะต้องเดินมาถึงขั้นนี้ มันมีทั้งบวกและลบ ถ้าเผื่อน้ำมันเท่าที่เราซื้อเพื่อเก็บสำรอง 10 บาท ถ้าน้ำมันเหลือ 7 บาท และสำรองนั้นจะทำอย่างไรจะนั้นอย่าริเริ่มเข้าไปตรงนี้เลย ปล่อยให้ไปไปตามกลไกของตลาดคือ 11 วัน ผมไม่รู้ว่ากระทรวงพาณิชย์เปลี่ยนหรือยัง คือคลังน้ำมันตามชายฝั่งทะเลของประเทศไทยจะสามารถเก็บน้ำมันไว้ได้ โดยที่ชนิดของน้ำมันจะต้องเป็นน้ำมันที่ขายในประเทศไทยได้เท่านั้น ไม่รู้กระทรวงพาณิชย์เปลี่ยนไปหรือยัง

คุณวีระพล : คลังน้ำมันที่แจ้งว่าส่งออกไม่จำเป็นต้องระบุว่าทำอะไร

ฯพณฯ กร : ตอนที่ผมดูแลเมื่อหลายปีก่อนกระทรวงพาณิชย์จะให้เก็บน้ำมันไว้ได้ในคลัง ต่อเมื่อคุณสมบัติของน้ำมันนั้นตรงกับน้ำมันที่ขายในประเทศ

วีระพล : ตอนนี้เปลี่ยนแล้วแต่ต้องแจ้งว่าเป็นคลังที่ส่งออกชัดเจน

ฯพณฯ กร : อาจจะเปิดช่องแบบนี้มากๆ

วีระพล : บริษัทที่ปรึกษาบอกว่าโพร่งเกลือแกลวโคราช แนวอีสานตรงกลางสามารถเก็บน้ำมันดิบได้

- ฯพณฯ กร :** ผมรู้ว่าเขาไปทำการศึกษาที่พินายแควบ้านผมเอง เพราะข้างล่างของพินายเป็นเหมืองเกลือ เขาทำกันมานานตรงนั้น ผมก็ผ่านอยู่ทุกวัน แต่ว่าไม่ถึงขนาดที่จะจัดเก็บเป็นสำรองของประเทศ ไม่จำเป็นต้องทำถึงขนาดนั้น ถัดน้ำมันลงไปในช่วงว่างที่เอาเกลือขึ้นมาเป็นความคิดที่ผมเคยผ่านตา แต่ผมกลับมามองว่าสถานการณ์ของบ้านเราด้านพลังงานมันไม่จำเป็น ถ้ามัวทำไต่โหม ทำไต่ แต่ต้นทุนที่จะต้องลงทุน ยังไม่ถึงระดับที่ประเทศไทยต้องทำถึงขนาดนั้น แล้วมันเก็บอยู่ที่พินายลงไปทางใต้
- อ. เทียนไชย :** โรงเกลืออยู่แควนั้นมาก
- ฯพณฯ กร :** ผมทราบ ทำไต่ทางด้านเทคนิคแต่ด้านเศรษฐศาสตร์ยังไม่เหมาะสม
- คุณวีระพล :** เก็บในโพรงเกลือจะถูกกว่าเก็บเป็นคลังน้ำมัน
- อ. เทียนไชย :** มันไม่มีต้นทุนเลย
- ฯพณฯ กร :** ไม่ว่าอะไร แต่เดี๋ยวนี้ก็รอดูอยู่ว่าใครจะลงทุน คือยังไม่เหมาะสมต่อการลงทุน
- อ. เทียนไชย :** พออุตสาหกรรมขึ้นมามันเป็นโพรง และเอาน้ำมันใส่ก็เก็บได้เลย
- ฯพณฯ กร :** ก็คิดอยู่ที่จะทำอย่างนั้นก็เอาน้ำมันอะไรใส่เขาไป
- อ. เทียนไชย :** โพรงเกลือต้องน้ำมันดิบ ถ้าเป็นน้ำมันสำเร็จรูปก็ระเหยหมด
- ฯพณฯ กร :** แล้วน้ำมันดิบจะไปกลั่นที่ไหน
- อ. เทียนไชย :** เป็นลักษณะสำรองทางยุทธศาสตร์ ถ้าเกิดขาดแคลนจริงขายให้ไทยออยล์และขายให้บางจากไป ถึงวันหนึ่งก็เอามาคืนเป็นแนวคิดของอเมริกา
- ฯพณฯ กร :** เป็นนโยบายที่ถูกชี้นำโดยการเมือง อเมริกาเขาชอบคิดแบบนี้ เราคงไม่อยู่ในสถานการณ์แบบนั้น และถ้าเอาน้ำมันดิบไปไว้ตรงนั้น แล้วหวังที่จะขายให้กับโรงกลั่นเมื่อใดที่โรงกลั่นหาน้ำมันดิบไม่ได้ และต้องขนให้โรงกลั่นซึ่งอยู่แถวชายทะเล โดยการจัดเก็บลักษณะนี้ไม่เหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์ ผมศึกษาอยู่ แต่ทั้งหมดรัฐบาลช่วยแก้ไขให้ได้คือเรื่องน้ำมันเถื่อน และน้ำมันที่แจ่งส่งออก แต่กลับเข้ามาขายในประเทศอีก ช่วยทำให้ได้หน่อย หลีกเสี่ยงภาษีเดี๋ยวนี้เท่าไรแล้ว
- วีระพล :** เบนซิน 3.68 บาท ดีเซล 2.58 บาท
- ฯพณฯ กร :** ผมส่งออก ผมก็ไม่ต้องจ่ายภาษี ผมก็มีบันทึกว่าผมขนส่งน้ำมันออกทางบก รถผมออกไป รุ่งขึ้นรถผมกลับมาเข้าตรงด่านซึ่งไม่มีการตรวจสอบ แล้วว่าอย่างไร ช่วยแก้ไขปัญหาให้ได้
- อ. เทียนไชย :** บางทีออกไปแต่เอกสารไม่ได้ไป
- ฯพณฯ กร :** น้ำมันเข้ามาโดยไม่เสียภาษี เจอตารวจน้ำก็เลี้ยวมาทางนี้ อันนี้ที่ทำให้ไม่เกิดความเสมอภาคระหว่างน้ำมัน น้ำมันที่ขายอยู่ไม่ต้องเสีย 2 บาทกว่า 3 บาทกว่า เขาก็สามารถลดราคาลงไปได้มาก ผมขอความเสมอภาคเท่านั้นเอง
-